

کرده بودند، به تیراندازی پرداختند. شدن تیر باران چنان بود که سپاه اسلام روی به عقب نهاد. گروهی از آن برجای ماندند ولی سرانجام گروهی که تیر باران کشیدند و بر سپاه دشمن هجوم بردند و ایشان را شکست دادند. مشرکان هوازن، زنان و فرزندان و اموالشان را به همراه آورده بودند پس از تیرشان، عهد به آنها حبس مسلمانان در آمدن می گویند. قریب 4000 (6000) اسیر زن و کودک و بزرگ به علاوه 24000 شتر و تعدادی بسیار گوسفند را رسول خدا صلوات الله علیه به دست آمده توسط ایشان بین شرکت کنندگان در غزوه حنین تقسیم شد.

غزوه تبوک - تبوک موضعی میان حجره و دیار قوم خود و شام، کنار مرز فلسطین است که در اینجا آخرین غزوه پیامبر اسلام در سال نهم هجری اتفاق افتاد. تبوک ناحیه از غرب به دریای سرخ و از شمال به کشور اردن و از شرق به دو منطقه حوفا و حائل و از جنوب به منطقه مدینه محدود میشود.

برخی از مورخان و جغرافیداران تبوک را جزو قلمرو حجاز شمرده اند. اختلاف نظر مورخان اسلامی بر این مکتب است که بین ناحیه درمیان راه شام به حجاز قرار گرفته است. غزوه تبوک از جهاتی یک کنش برای مسلمانان و آشکار کردن منویات باطنی آنان بود. غزوه تبوک اردوکنشی نظامی است که در ماه

رجب 630 میلادی برابر با 9 هجری رخ داد. رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم با 30000 نفر را به منطقه تبوک در شمال غربی عربستان سعودی کنونی و در نزدیکی حلیه عقبه، رهبری کرد. این غزوه بزرگترین و آخرین اردوکنشی نظامی رسول بود. در این غزوه که دشمن مسلمانان، در میان بودند این غزوه را "فاصله" نیز می گفتند زیرا جمعی منافق مسلمان غدا در حین این سفر رسوا شدند.

سفر نبوک در فصلی بسیار گرم، در راهی بسیار طولانی و با وجود مشیقات فراوان و درست در زمان رسیدن محصولات و وقتی بود که مردم علاقه مند بودند تا زیر سایه درختانشان بنشینند، این تنگ‌مکانات زیادش از جمله قحطی در مدینه، نبود آذوقه و مسیر طولانی و پادشاهی سوزان و طوفانهای کشنده و نبود مرکب کافی به «چیشن العشره» یعنی تنگ‌مکانات معروف شد لکن به ذکر است که نخستین بار علی بن دسوز خدا رسول خدا در مدینه به عنوان جانشین او باقی ماند. بین تنگ‌مکانات بود که علی در غزوه تبوک شرکت نکرد.

روم شرقی در آن هنگام هم مرز با حجاز بود و پسند رفت سرج اسلام برا خطرناک می‌دید و سپاه قدرتمندی به 40000 نفر در مرز حجاز آماده کرد این خبر به رسول اکرم رسید که رفعیان سپاه (نبوهی) در بقیع همراه فرار هم آورده اند و می‌خواهند به مکه حاکمان حمله ببرند. حضور پیامبر در جنگ عزم آن کماده باشی داد 30000 نفر شامل 10000 سواره، 20000 پیاده آماده شدند عادت پیغمبر چنان بود که در جنگ کشتی هدف را محین می‌کرد اما در جنگ تبوک، به سبب دشواریهای که در پیش بود، اعلام داشت که به جنگ با رفعیان نخواهم رفت. شمار سپاهیان اعلام را در بین غزوه 30000 تن نوشته اند. این بالا ترین رقم جنگ در غزوه های اسلامی و بلکه بالا ترین رقم گردآوری سپاه در عربستان تا آنروز است. پس از استعدار در تبوک، رسول خدا کماده رویاروی با سپاه روم شرقی شد پس از 20 روز دیده یابی در منطقه و ایجاد دشمنی 5 پیمان و اتحاد با رفعیان خیال محلی بدون دریافت نشان از حضور تنگ‌مکانات حضور رفعیان به بازگشت به مدینه گرفت. به این صورت میان سپاه